

ประกาศคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการเสนอเรื่องร้องทุกข์หรือข้อพิพาท
การไกล่เกลี่ยและการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างผู้ใช้น้ำ

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องร้องทุกข์หรือข้อพิพาทระหว่างผู้ใช้น้ำ เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำไกล่เกลี่ยและชี้ขาด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการเสนอเรื่องร้องทุกข์หรือข้อพิพาท การไกล่เกลี่ยและการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างผู้ใช้น้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“เรื่องร้องทุกข์” หมายความว่า เรื่องที่เป็นความเดือดร้อนของภาคเอกชน ประชาชน และชุมชน อันเนื่องมาจากการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูและการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ หรือความไม่เป็นธรรม เกี่ยวกับปริมาณการใช้น้ำ การจัดสรรน้ำ การจัดลำดับความสำคัญในการใช้น้ำ การควบคุมการใช้น้ำ หรือการอื่นใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการลุ่มน้ำ

“ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อขัดแย้งหรือข้อโต้แย้งระหว่างภาคเอกชน ประชาชน หรือชุมชน อันเนื่องมาจากการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูและการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ ทำให้เกิดการกระทบต่อสิทธิระหว่างผู้ใช้น้ำด้วยกันเอง

“สำนักงานภาค” หมายความว่า สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานภาค

“เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานของสำนักงานภาค ซึ่งผู้อำนวยการมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๔ ผู้ใช้น้ำคนเดียวหรือหลายคนมีสิทธิเสนอเรื่องร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบเรื่องราวอันเป็นเหตุแห่งเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว โดยระบุเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ พยานหลักฐานที่ใช้อ้างอิงประกอบ และคำขอที่ต้องการให้มีการสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใด

การเสนอเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง ผู้ใช้น้ำสามารถเสนอได้เฉพาะเรื่องร้องทุกข์ที่กระทบต่อสิทธิของตนเท่านั้น เว้นแต่ในกรณีผู้ใช้น้ำผู้ใดไม่สามารถเสนอเรื่องร้องทุกข์ด้วยตนเองได้ จะมอบฉันทะให้ผู้อื่นเสนอเรื่องร้องทุกข์แทนตนก็ได้ โดยอาจเสนอเรื่องร้องทุกข์ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ณ สำนักงานภาคที่ผู้ใช้น้ำมีถิ่นที่อยู่ หรือต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ณ สำนักงานภาค ที่เกิดเรื่องร้องทุกข์ขึ้น โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จัดทำบันทึกเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานด้วย

(๒) ร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยัง สำนักงานภาคที่ผู้ใช้น้ำมีถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานภาคที่เกิดเรื่องร้องทุกข์

(๓) ร้องทุกข์โดยทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามวิธีการที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติกำหนด

ในกรณีที่ผู้ใช้น้ำซึ่งเสนอเรื่องร้องทุกข์เป็นองค์กรผู้ใช้น้ำหรือเป็นนิติบุคคล ให้ระบุชื่อผู้แทน องค์กรผู้ใช้น้ำหรือผู้แทนนิติบุคคล เพื่อประโยชน์ในการประสานงานหรือร่วมดำเนินการใด ๆ ในกระบวนการ พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นด้วย

ข้อ ๕ เมื่อสำนักงานภาคได้รับเรื่องร้องทุกข์จากผู้ใช้น้ำตามข้อ ๔ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ สรุปรประเด็นเรื่องร้องทุกข์ โดยหากประเด็นเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวมีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกันอาจรวม เรื่องร้องทุกข์ในหลายประเด็นเป็นเรื่องเดียวกันได้ตามที่เห็นสมควร ตลอดจนรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการพิจารณา

เรื่องร้องทุกข์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทำความเข้าใจ เสนอต่อผู้อำนวยการพิจารณาไม่รับเรื่องร้องทุกข์หรือยุติการดำเนินการต่อเรื่องร้องทุกข์นั้น และรายงาน คณะกรรมการลุ่มน้ำเพื่อทราบ

(๑) เรื่องร้องทุกข์ที่ผู้ใช้น้ำได้ใช้สิทธิดำเนินคดีทางศาลด้วยตนเองแล้ว

(๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสร็จเด็ดขาด ในเรื่องนั้นแล้ว

หากเรื่องร้องทุกข์มีลักษณะเป็นข้อพิพาท ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสรุปรประเด็นที่พิพาท ตลอดจนรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และความประสงค์ของผู้ใช้น้ำซึ่งพิพาทกัน เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการนำเสนอคณะกรรมการลุ่มน้ำพิจารณาตามข้อ ๗

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้อำนวยการพิจารณาเห็นว่าเรื่องร้องทุกข์นั้นสามารถแก้ไขได้โดยง่าย ให้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวก แก้ไข หรือบรรเทาเหตุในประเด็น เรื่องร้องทุกข์นั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์ และให้มีการติดตามผลการแก้ไข หรือบรรเทาเรื่องที่มีการร้องทุกข์นั้นต่อไปจนกว่าจะได้ข้อยุติ และรายงานต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำเพื่อทราบ

ในกรณีที่ผู้อำนวยการเห็นว่าเรื่องร้องทุกข์อาจไม่สามารถแก้ไขโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้อำนวยการทำความเข้าใจและเสนอเรื่องร้องทุกข์นั้นต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำในโอกาสแรกที่มีการประชุม และเมื่อคณะกรรมการลุ่มน้ำพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ได้ข้อยุติเป็นประการใด ให้สำนักงานภาคมีหนังสือ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ใช้น้ำที่เสนอเรื่องร้องทุกข์ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจาก คณะกรรมการลุ่มน้ำ

ข้อ ๗ ในการพิจารณาข้อพิพาท หากผู้ใช้น้ำซึ่งพิพาทกันนั้นยินยอมให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท คณะกรรมการลุ่มน้ำอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ประกอบด้วยกรรมการลุ่มน้ำและบุคคลซึ่งคณะกรรมการลุ่มน้ำเห็นสมควรจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน โดยให้ผู้อำนวยการเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และจะให้มีส่วนช่วยเลขานุการด้วยหรือไม่ก็ได้ เป็นผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ให้คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทพิจารณาข้อพิพาทให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการลุ่มน้ำ ในกรณีที่ได้ข้อยุติในประเด็นข้อพิพาท ให้คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเสนอคณะกรรมการลุ่มน้ำเพื่อพิจารณาสั่งยุติเรื่องและให้สำนักงานภาคมีหนังสือแจ้งผลการไกล่เกลี่ยให้ผู้ใช้น้ำที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาททุกรายได้ทราบ

ในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติในประเด็นข้อพิพาทได้ ให้เสนอต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำเพื่อพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทต่อไป

ข้อ ๘ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือข้อพิพาทของคณะกรรมการลุ่มน้ำ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับเรื่องร้องทุกข์จากผู้อำนวยการตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง หรือนับแต่วันที่รับข้อพิพาทจากคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามข้อ ๗ วรรคสาม แล้วแต่กรณี หากในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว อาจขยายระยะเวลาการพิจารณาออกไปได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุผลและความจำเป็นนั้นให้ผู้ใช้น้ำที่เสนอเรื่องร้องทุกข์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

ให้สำนักงานภาคมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการลุ่มน้ำไปยังผู้ใช้น้ำที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาททุกรายได้ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการพิจารณาของคณะกรรมการลุ่มน้ำ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการลุ่มน้ำให้เป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ